

laten loopen, maar omdat hij niet de voorwaarden bijeen zag, waaraan onbevoegde uitoefening der geneeskunde moet voldoen, wil zij vóór behoorlijke onbevoegde uitoefening doorgaan. Het zou voor de geneeskunde ook bijna beleedigend zijn, als men dit gewetenloos geknoei zou bestempelen als „uitoefening der geneeskunde”, zij het ook onbevoegde. De wet moest het ook anders zeggen, bijv. zoo:

„Wie, onbevoegd zijnde tot uitoefening der geneeskunde, de geneeskunde *niet* uitoefent, voorgevende het te doen, wordt gestraft met....”

En dan geef ik het den scherpzinnigsten rechter te doen, één kwakzalver vrij te spreken.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

EEN VERDACHT PROPAGANDAMIDDEL VAN DEN NIEUW-MALTHUSIAANSCHEN BOND.

I.

Dr. J. SANDERS zegt op bldz. 2202 (nr. van 3 Juni j.l.) naar aanleiding van de daar aangehaalde circulaire (die is uitgegaan zonder voorkennis van het hoofdbestuur van den Nieuw-Malthusiaanschen Bond, wat bij zoo delicate aangelegenheid valt af te keuren, ofschoon het hoofdbestuur tegen de circulaire en de daarbij voorzittende bedoeling niet het minste bezwaar heeft), dat de zin over den abortus provocatus hem deed denken aan „Qui s'excuse, s'accuse”. Deze den N. M. B. niet zeer vereerende onderstelling zou bij den schrijver ongetwijfeld nooit zijn opgekomen, wanneer hij ook maar eenige aandacht had gewijd aan het optreden van dien Bond, *juist bijzonder* tegen het door hem genoemde, helaas zeer algemeen gepleegde kwaad, dat waarschijnlijk in verreweg de meeste gevallen ontsnapt aan de contrôle van de artsen. Onder de geschriftjes, die iedere deskundige medewerkster van den N. M. B. elk aspirant-lid kosteloos moet uitreiken, is dan ook „Het gevaar van vruchtafdrijving” van dr. J. RUTGERS, waarvan tot dusver, voor zooveel ik kan controleeren, een goede 50000 exemplaren in handen van moeders zijn gebracht. Het geschriftje spreekt voor zichzelf en — voor den Bond, maakt dus eenig excuus volmaakt overbodig.

Door de z.g. Sanitazaken (de grootste struikelblokken op den toch al zoo zwaren weg van de N. M.sche actie) worden tegen afzettersprijzen de dunne canules bij vrachten verkocht. Nog verleden jaar is te Enschede een deskundige medewerkster, die daaraan bleek mee te doen, uit den Bond gezet en aan dit geval ter plaatse de grootst mogelijke bekendheid gegeven. De uitdrukking „in het algemeen” over karakter der spuitens als reinigingsmiddel is inderdaad niet gelukkig en zou niet zijn gebleven, wanneer het desbetreffende ijverige afdelingsbestuur niet te voorbarig ware geweest. Zij kan echter tot geen enkele ongunstige onderstelling aanleiding geven, omdat deze wordt teniet gedaan door de slotwoorden van den zin: „nooit voor eenig ander doel” (dan voor reiniging mag de spuit worden gebruikt).

Bij de enquête, die dr. SANDERS onder de vijf deskundige (a. u. b. zonder ironie- teeken, want daartoe bestaat niet de geringste aanleiding) medewerksters hield, zijn inderdaad twee den N. M. Bond zeer blameerende gevallen gebleken. Liever hadden wij gezien, dat dr. SANDERS de namen en adressen van deze onwaardige, eerlooze vrouwen had genoemd en er voor gezorgd had, haar wangedrag onmiddellijk ter kennis van het hoofdbestuur (algemeen secretariaat: J. GEURTS, 22 Steen- gracht, Helder) te brengen. Wij hopen dan ook, dat dit alsnog zal geschieden. Dan zal er ongetwijfeld en vanwege het Rotterdamsche afdelingsbestuur, en vanwege het hoofdbestuur zóó worden ingegrepen, dat het publiek niet langer de kans loopt van dupe te worden van twee bedriegsters.

Aan dr. PINKHOF zij beleefd opgemerkt, dat er door vele van de deskundige medewerksters van den N. M. B. en achtenswaardige artsen wordt samengewerkt op een wijze, die dezen tot groot gemak en zekerheid, genen tot hooge eer strekt. De gevallen mogen het licht zien. Menig ziektegeval komt nu nog tijdig ter kennis van den geneesheer, terwijl anders de verwaarloozing wegens onwetendheid of valsche schaamte tot de ontzettende verwickelingen zouden hebben geleid, die hier niet behoeven te worden genoemd of beschreven.

Den Haag,
5 Juli 1922.

C. VAN DER POL,
Lid-H.B. van den N. M. B.

II.

Anders dan zijn geestverwanten in andere landen, die nu de eenige practische gevolgtrekking maken uit hun stelsel, en aandringen op vrije uitoefening der afdrijving, omdat men, door de aangekweekte „vrees voor het kind” niet meer daarzonder kan, gaat de N. Malth. Bond in ons land voort met te betuigen, dat hij de afdrijving verfoeit. En inmiddels gaat hij ook voort met het aanstellen van vrouwen, waarvan sedert 30 jaren bij elk onderzoek is gebleken, dat een belangrijk percentage uit afdrijfsters bestaat. Dan wordt de betrekking met zulke vrouwspersonen verbroken, en wordt soms ook „de grootst mogelijke bekendheid” aan zulk een feit gegeven, waardoor (wat alleen de Bond niet kon voorzien) alle abortusbegeerigen te weten komen, bij wie zij terecht kunnen. Maar daarmee is de Bond niet van zijn verantwoordelijkheid af; *hij* is het, die aan zulke vrouwen bekendheid bij het publiek verschaft, en den toeloop, dien hij haar heeft bezorgd, niet meer kan tegenhouden. Loopt men er eens enkele malen in — dat kan den beste gebeuren. Maar dan maar jaar in, jaar uit voortgaan met het aanstellen van menschen, waarmee men *weet*, zooveel gevaar te loopen, grenst aan opzettelijke bevordering van de afdrijving, en wordt niet schoongewassen door de uitreiking van een geschriftje, dat desnoods voor zichzelf, maar onder deze omstandigheden onmogelijk voor den Bond kan spreken. Het Maartnummer 1904 van het maandblad „*Getuigen en Redden*” behandelt deze zaak reeds uitvoerig, en als degenen, die de verantwoordelijkheid voor de geboortecijfers in Nederland op zich nemen, niet dááruit hebben kunnen of willen leeren, dan hadden zij het reeds eerder moeten doen uit de daad hunner *geestverwanten*, wijlen TREUB en ALETTA JACOBS, die een „Nieuwen Nieuw-Malthusiaanschen Bond” hebben opgericht, alleen omdat zij met de gevaarlijke eigenzinnigheid van den N. M. B. niets meer te maken wilden hebben. Al heeft deze bond geen practisch werk verricht, toch is de oprichting van groote beteekenis geweest en een waarschuwing, voor wie althans geneigd was te hooren. Het verwondert mij niet, dat er „achtenswaardige” artsen zijn, die met „deskundige” medewerksters samenwerken. Wat hebben wij niet beleefd in de dagen van OTTO-OTTO!

PINKHOF.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Ziektestatistiek der Marine.

Door het Centraal Bureau voor de Statistiek is uitgegeven een *Statistisch overzicht der behandelde zieken van de Koninklijke marine over het jaar 1919*. Dit is iets nieuws, want tot nog toe werd het statistisch geneeskundig jaarverslag der Marine door de zorg van het departement van marine uitgegeven, op welke jaarverslagen geregeld in dit *Tijdschrift* ook de aandacht is gevestigd. In het vervolg zal de bewerking daarvan geschieden door het Centraal Bureau voor de Statistiek, zooals dat ook reeds geschiedt voor het Nederlandsche en het Nederlandsch-